

CZU 070.482

FOAIA „CUVÂNTUL ADEVĂRULUI” - PUBLICAȚIE A EPISCOPIEI CETĂȚII ALBE - ISMAIL

THE SHEET „CUVÂNTUL ADEVĂRULUI”, A PUBLICATION OF THE BISHOP FROM ISMAIL - WHITE FORTRESS

Preot Vasile Secrieru

Abstract: *The article presents information about the activity of the bishops of the diocesan of Ismail - White Fortress, Policarp Marușca and Antim Nica oriented towards the enlightenment of the people by editing the publication „CUVÂNTUL ADEVĂRULUI” and the Bulletin of the Ismail White Fortress Episcopate, publications that cultivated love for the homeland and nation.*

Keywords: *bishops, Christian publications, ancestral values, spiritual enlightenment*

Episcopul locotenent Policarp Morușca¹, fost misionar în America, în luna septembrie 1941, după instalarea sa în scaunul episcopal al Cetății Albe-Ismail, emite o *Circulară* către „toate oficiile protopopești și parohiale și către toți bunii creștini de Dumnezeu păzită Eparhie a Cetății Albe-Ismail”. În punctul 18, al acestei circulare, Episcopul Policarp făcea referire la foaia „*Cuvântul Adevărului*”: „În vederea editării unei foi de zidire sufletească pentru popor, cucernicii preoți ne vor trimite, direct secretariatului Consiliului Eparhial, cel puțin câte 15-20 adrese exacte ale membrilor consiliilor parohiale și alți fruntași ai satelor. În comune mari și mai multe adrese, până la 50; la începutul listei așezând pe cei despre care se crede că vor abona foaia și către sfârșit pe cei mai puțin sigur, ca să ne servească de orientare”².

Ceva mai târziu, aproape peste un an de zile, în luna iunie 1942, a văzut lumina tiparului foaia de zidire sufletească pentru popor „*Cuvântul Adevărului*”³, în localitatea Ismail, cu binecuvântarea și sub îndrumarea Preasfințitului Policarp Morușca, Episcop al Cetății Albe-Ismail. Această publicație urmărea scopul de a veni în ajutorul activității pastorale și misionare a clerului și tuturor organizațiilor culturale, creștine românești. În fiecare număr al acestui buletin articolele de fond erau scrise de către însuși Episcopul Policarp, iar ca redactori ai acesteia erau desemnați distinșii preoți inspectori misionari: Iacob Petrovan și Mihail Sberea.

Această foaie a găsit un mare și de nădejde sprijin din partea clerului care, cu avânt și cu mare dragoste, a colaborat la ziarul care își propunea luminarea poporului prin cuvântul tipărit. Însuși creștinii au primit această hrană sufletească cu mare bucurie, subscriind abonamente. Foaia apărea în circa 7000 exemplare, iar în anul 1943, erau înregistrați 5360 abonați cu plată.

Din partea Preasfințitului Policarp Morușca s-au trimis arhieriești binecuvântări tuturor clericilor care au colaborat la foaie, precum și celor care „au depus multă străduință pentru ca aceasta să fie răspândită cât mai mult în mijlocul poporului”⁴.

În ziua de 23 februarie 1943, Episcopul Policarp își sărbătorea ziua numelui, prăznuirea Sfântului Policarp. În *Felicitarea*, adresată ierarhului de către colegiul de redacție al revistei *Buletinul Episcopiei Cetății Albe-Ismail*, printre numeroasele realizări, se menționează și contribuția pe care acesta avut-o la înființarea publicației *Cuvântul Adevărului*: „Din inițiativa și contribuția sub îndrumarea P.S. Sale a luat ființă foaia de zidire sufletească pentru popor „*Cuvântul Adevărului*”, la care sunt abonați peste 5000 de credincioși și care cu ocazia vizitelor canonice se împarte gratuit în sute de exemplare, în masa mare a poporului”⁵.

După Episcopul Policarp Morușca, în scaunul episcopal al Cetății Albe-Ismail, a urmat vrednicul de pomenire Preasfințitul Antim Nica⁶, un mare ierarh cărturar și patriot, originar din codrii Orheiului, un vrednic fiu al Basarabiei, „poate că ar trebui de inițiat procedura de aducere a osemintelor sale la baștină, de ce nu a canonizării sale, sau în sudul Basarabiei, acolo unde a păstorit, unde a întocmit *Rapoarte lunare* cu privire la activitățile desfășurate pe lunile aprilie și mai 1944, pe care le-a înaintat Ministerului Cultelor și Artelor de la București”⁷. Astfel, aflăm că, în luna aprilie 1944, s-a editat foaia „*Cuvântul Adevărului*” numărul 89, iar în luna mai, numărul 90.

Din referatul intitulat *Ce am realizat de când sunt preot? Idealuri, greutăți și realizări*, prezentat de preotul Memnon I. Mârza, din parohia Pandaclia, județul Ismail, la 5 iulie 1944, în

cadrul conferinței preoțești, care s-a desfășurat în localitatea Alexăndrești, acest cleric consemna faptul că „cu toate că satul este minoritar, am reușit în primul an să (abonez – n.n.) la „Cuvântul Adevărului” 46, iar în al doilea an 52 (creștini n.n.)”⁸.

Trebuie de remarcat faptul că această publicație, în perioada 1942-1944, a apărut alături de o altă prestigioasă publicație a Episcopiei Cetății Albe-Ismail -, *Buletinul Cetății Albe-Ismail* Ambele au jucat un rol extrem de important în vederea informării, luminării clerului și credincioșilor din sudul Basarabiei prin cuvântul scris. Ele deveniseră adevărate candelă aprinse ale românismului în Basarabia, niște surse nesecate de propovăduire a *Evangheliei* dar și a valorilor strămoșești ale Neamului nostru românesc.

Note:

1. PĂCURARIU, Mircea. *Dicționarul teologilor români*. București : Ed. Univers enciclopedic, 1996. pp. 422-423.
2. *Mărturisiri înaintea mării încercări*: Conferințele preoțești din Episcopia Cetății Albe-Ismail (iulie 1944). Studiu introductiv, note și comentarii de George ENACHE. Chișinău: [S.n.], 2018. p. 64.
3. *Presa Basarabeană de la începuturi pînă în anul 1957*. Catalog. Chișinău: Ed. EPIGRAF, 2002. p. 142.
4. *Mărturisiri înaintea mării încercări ... Op. cit.*, pp. 77-78.
5. *Buletinul Episcopiei Cetății Albe-Ismail*. Ismail: Tipografia Centrală, 1943. An. 20, nr. 2 (februarie), pp. 25-26.
6. PĂCURARIU, Mircea. *Op. cit.*, pp. 449-450.
7. *Mărturisiri înaintea mării încercări ... Op. cit.*, pp. 124-125.
8. *Mărturisiri înaintea mării încercări ... Op. cit.*, p. 321.